Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LIII.

„Gazeta" ese în fiecare ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 112. Braşovŭ, Sâmbătă 19 (31) Maiu 1890.

Braşovŭ, 18 Maiu st. v.

Cu adevĕrată mulţămire şi bucuriă sufletéscă amŭ urmăritŭ mişcarea ce s'a pornitŭ în diecesa Oradiei-marĭ în cestiunea gimnasiului din Beiuşŭ.

Guvernulŭ unguréscŭ, fără inimă şi fără milă pentru interesele de viéţă ale bisericei şi ale naţiunei române, calcă legea în ḑiua mare, se folosesce de uneltirile şi presiunile cele mai nedemne şi condemnabile cu scopŭ de a maghiarisa unulŭ din cele mai vechĭ aşeḑăminte de cultură românéscă ale nóstre.

Ce urma de aicĭ?

Urma fără îndoiélă, ca aceia, cărora le era încredinţată susţinerea şi apĕrarea acestui aşeḑĕmêntŭ de cultură, sĕ nu sufere *cu nicĭ unŭ chipŭ*, ca sĕ i se ştirbéscă drepturile şi sĕ i se atace scopulŭ şi esistinţa sa.

S'a întêmplatŭ însĕ, ceea ce cu multă durere amŭ constatatŭ şi noi, s'a întêmplatŭ trista anomaliă, că autoritatea superióră bisericéscă şi scolară, dela care cu dreptŭ cuvêntŭ se aştepta ca în primulŭ rêndŭ sĕ facă cea mai energică oposiţiune guvernului, după unele încercărĭ, isolate şi lipsite de forţa morală cuvenită, de a salva situaţiunea gimnasiului din Beiuşŭ, a cedatŭ într'unŭ momentŭ de slăbiciune presiunilorŭ guvernului din consideraţiunĭ de oportunitate.

A făcut'o acésta autoritatea superióră bisericéscă şi scolară fără a apela mai înainte la clerulŭ şi poporulŭ diecesei, care avea unŭ cuvêntŭ puternicŭ acolo, unde se tracta de viitorulŭ lui.

Ce era dér mai naturalŭ, decâtŭ ca clerulŭ diecesei oradane sĕ 'şĭ redice vocea şi sĕ reclame dreptulŭ sĕu de-a dispune şi elŭ de sórtea sa şi a bisericei sale, cerêndŭ dela cei ce stau în fruntea diecesei, ca sĕ îndrepteze greşéla, ce au făcut'o, şi sĕ aducă grava cestiune a gimnasiului înaintea unui Sinodŭ diecesanŭ, care sĕ ia mĕsurile de lipsă pentru salvarea intereselorŭ bisericei şi ale scólei românescĭ?

Astfelŭ vĕḑurămŭ pe bravii preoţĭ ai diecesei Oradiei-marĭ din archidiaconatulŭ părţilorŭ sătmărene, din protopopiatulŭ Beiuşului, alŭ Barcăului, alŭ Mădăraşului şi din comitatulŭ Aradului întrunindu-se în conferenţe spre a formula dorinţa clerului diecesei în acéstă mare şi importantă cestiune.

Tóte conferenţele s'au unitŭ cu unŭ singurŭ gândŭ în a constata periculului celŭ mare, ce ameninţă biserica şi scóla română şi în a cere conchiămarea Sinodului, unde episcopulŭ sĕ se sfătuiéscă cu clerulŭ sĕu asupra mijlócelorŭ pentru delăturarea acestui periculŭ.

Şi 'n adevĕrŭ, ce cerere póte fi mai justă, mai întemeiată şi mai legitimă, ca în faţa periculului archipăstorulŭ sĕ se sfătuiéscă cu clerulŭ şi poporulŭ sĕu? Ce postulatŭ póte fi mai nevinovatŭ şi mai firescŭ, decâtŭ acela alŭ conchiămării Sinodului?

In alte timpurĭ mai puţinŭ ameninţătóre s'a ţinutŭ Sinodŭ, cum sĕ nu fiă îndreptăţită cererea întrunirei Sinodului aḑĭ, când din tóte părţile se ridică furtuna, când este ameninţatŭ chiar viitorulŭ bisericei?

Din nenorocire mişcarea firéscă în sînulŭ clerului diecesei oradane întêmpină cele mai marĭ piedecĭ din partea părinţilorŭ dela cârma diecesei. Precum suntemŭ informaţĭ ceata d-lui canonicŭ Lauran a desfăşuratŭ o energiă estraordinară în a terorisa pe preoţĭ şi a-i reţiné de a lua parte la acţiunea comună.

Póte că aceştĭ cârmuitorĭ ai diecesei vorŭ fi creḑêndŭ, că prin conchiămarea Sinodului s'ar face o concesiune prea mare clerului şi poporului, care, după principiile lorŭ ruginite, n'are altă chiămare decâtŭ a asculta şi a se supune în modŭ fatalistŭ tuturorŭ disposiţiunilorŭ celorŭ dela putere, fără a se mai cugeta la drepturile şi aspiraţiunile sale legitime. Póte că vorŭ fi de părere, că cedândŭ vocei clerului şi a poporului şĭ-ar perde din autoritate.

Ce greşită, ce primejdiósă credinţă şi părere!

Nu vĕdŭ venerabilii părinţĭ din consistoriu, că décă e vorba de autoritatea lorŭ, atuncĭ ei înşişĭ i-au datŭ cea mai gravă lovitură, când au cedatŭ faţă cu guvernulŭ? Nu vĕdŭ, că clerulŭ luminatŭ şi binesîmţitorŭ alŭ diecesei, care pretinde conchiămarea Sinodului, tocmai la aceea ţintesce, ca sĕ se restabiléscă autoritatea sdruncinată a cârmuitorilorŭ diecesei?

Dér orĭ-ce ar voi, orĭ-ce idei şi principii ar profesa unulŭ séu altulŭ din membrii consistoriului, voinţa Prea Sânţiei Sale Episcopului trebue sĕ fiă hotărîtóre, când e vorba de binele, de linişţea şi de viitorulŭ credincioşilorŭ sĕi.

Memorandulŭ preoţilorŭ sătmărenĭ îi aduce aminte Prea Sânţiei sale de promisiunea sĕrbătorescă, ce a făcut'o, când s'a urcatŭ pe scaunulŭ archierescŭ şi a luatŭ cârja păstorală în mână, că în tóte causele momentóse şi în lucrurĭ de importanţă se va folosi de sfatulŭ clerului şi alŭ poporului sĕu.

In faţa acestei promisiunĭ, în faţa dorinţei manifestate din partea clerului diecesei, care altă póte fi voinţa hotărîtóre a Prea Sânţiei Sale, decât convocarea câtŭ mai grabnică a Sinodului în interesulŭ sfintei cause a bisericei şi şcólei şi chiar în interesulŭ autorităţii scaunului episcopescŭ?

Unŭ cuvêntŭ cătră protopopiatulŭ oradanŭ.

Unŭ suspinŭ greu îmĭ apasă peptulŭ vĕḑêndŭ, că în sînulŭ naţiunei nóstre, care în timpurile cele mai grele şĭ-a putută conserva individualitatea, pe care nicĭ linguşire, nicĭ forţă nu a putut'o face a-se asimila cu rassa maghiară, şi alŭ căreia poporŭ încă a începutŭ a-se ridica din întunerecŭ; în sînulŭ acestei naţiunĭ, ḑicŭ, se găsescŭ ómenĭ slabĭ de ângerŭ şi şovăitorĭ nu numai între civilĭ — parte pentru osŭ de rosŭ, — ci şi în clerŭ.

Districtulŭ oradanŭ, care ar trebui sĕ fiă primulŭ în tóte, faţă cu actualele mişcărĭ din diecesa nóstră elŭ tace, elŭ dórme somnulŭ de mórte.

D-lui protopopŭ nu-i stă acum la spate gimnasiulŭ, dér precum se vede nu-i stă nicĭ la inimă; bine că se póte bucura de fructulŭ ostenelelorŭ şi meritelorŭ făcute ca directorŭ. Ceilalţĭ apoi tacŭ, unulŭ nu îndrăsnesce că-i tînĕrŭ, celalaltŭ nu vré a-şĭ conturba liniştea că-i bĕtrânŭ, pe alŭ treilea nu-lŭ poţĭ mişca nicĭ cu bâta, décă nu cumva se simte atras de „farmecul" vre-unui „csárdás" unguréscŭ.

Vĕ întrebŭ, ce vi-e mai scumpŭ decâtŭ religiunea şi limba? Ambe acestea suntŭ atacate. Şi D-Vóstre nu vĕ pasă? Tótă diecesa s'a mişcatŭ, ér noi sĕ fimŭ cei mai slabĭ şi mai rĕi ca toţĭ? Orĭ dóră în noi nu curge sânge românescŭ, noi n'amŭ suptŭ aşa lapte ca fraţii noştri?

O, aduceţi-Vĕ aminte de acestea şi de aceea, ce vomŭ fi fără biserică şi şcólă, şi Vĕ rogŭ nu lăsaţĭ sĕ fimŭ urgisiţĭ de întrégă naţiunea, de întregŭ clerulŭ.

Orĭ dóră nu cutezaţĭ? De cine Vĕ temeţĭ? Nimenĭ nu ne póte lipsi de beneficiu, preotulŭ în acéstă privinţă e independentŭ.

Vĕ rogŭ însĕ, D-le protopopŭ, arătaţĭ, că vi-e la inimă causa gimnasiului, causa naţiunei, şi nu lăsaţĭ ca numele D-Vóstre sĕ fiă esprimatŭ de noi cu indignaţiune şi nemulţămire. Puneţĭ terminŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(7)

Paulŭ Sudram.

Novelă, de *H. Tharau*, trad. lib. de Julia.

„Margareta firesce, că pe cale era mai tăcută ca altădată; Sudram din contră mai vorbăreţŭ de cum îlŭ cunoscusemŭ. Eu eram câtŭ se póte mai rĕu, căcĭ nu mĕ puteam smulge din întêmplarea acésta, fiindcă elŭ mĭ-o împărtăşise deja, că diminéţă va pleca cu fiica sa. Eu n'am fostŭ nicĭ-odată în viéţa mea aşa de tăcutŭ, ca la mésa comună din séra aceea. Eu însĕ m'am fostŭ hotărîtŭ, că tatălŭ ei trebue sĕ-mĭ afle intenţiunile mele înainte de a ne despărţi.

„Era târḑiu, şi Margareta curêndŭ după cină se retrase, fiindcă avea sĕ plece de diminéţă. Când îmĭ ḑise „nópte bună", mai adause ea: „Iţĭ mulţămescŭ pentru frumosulŭ cânteculŭ!" Eu n'am întrebatŭ, de care cântecŭ, pentru că sciam, şi inima îmĭ palpita de încântarea de a fi înţelesŭ de dênsa. După-ce se depărtă, rugai pe tatălŭ ei, sĕ-mĭ mai presteze încă vre-o câteva minute, cu care ocasiă păşii pe faţă cu declaraţiile pentru întâia óră de la prima deşteptare a amorului meu, prin vederea statuei, până în momentulŭ acesta, când steteam ca peţitorŭ înaintea lui. I-am făcutŭ o mică descriere a relaţiilorŭ nóstre şi-i declarai, că nicĭ o împrejurare n'ar pune sĕ mĕ împedece dela căsĕtoria mea timpuriă. Iţĭ spunŭ amice, că nicĭ odată nu m'am bucuratŭ de renumele celŭ vechiu, ce'lŭ portŭ, ca în momentulŭ acela, când îi ceream mâna fiicei sale.

„Şi care fu resultatulŭ? Am fostŭ refusatŭ? Nu-ţĭ potŭ spune — aicĭ în puţine cuvinte — hotărîrea, care pentru mine nu era nicĭ condamnabilă, nicĭ măgulitóre. Margareta însĕ trebuia sĕ nu afle nimicŭ de cererea mea; ea e încă cu multŭ mai copilăréţă, ba şi eu însu-mĭ. Intr'adevĕrŭ, Wolf, pentru acésta l'aşĭ fi putută provoca. Sĕ-mĭ ḑică elŭ, că suntŭ departe încă de a mĕ pute cugeta la căsĕtoriă şi sĕ-mĭ mai spună, că încă o altă causă ne împedecă, causă care însĕ nu o află de oportunŭ a mi-o împărtăşi. Mai multŭ, eu în decursŭ de treĭ anĭ trebue sĕ-mĭ urmez cariera destinată de tatălŭ meu, şi sĕ mĕ obligŭ, că în decursulŭ acestui timpŭ nicĭ în persónă, nicĭ pe calea corespondinţei sĕ nu întru în relaţiunĭ cu Margareta. Ér după espirarea timpului, chiar peste treĭ anĭ, pe la începutulŭ luĭ Septemvre sĕ ne întêlnimŭ érăşĭ în Haiden. Celelalte vorŭ urma de sine. Eu îţĭ mărturisescŭ, Wolf, că eram aprópe nebunŭ de acéstă grósnică hotărîre! Treĭ anĭ, în care elŭ cine scie prin ce ţĕrĭ va călĕtori cu ea şi cine scie câţĭ se vorŭ mai amoresa de dênsa.

„Când i-am spusŭ, că unŭ bărbatŭ în vêrsta şi cu posiţia lui, ca tată, nu se va împotrivi a judeca mărimea suferinţei ce mĭ-a petrunsŭ sufletulŭ la momentŭ, elŭ rîse amarnicŭ şi-mĭ rĕspunse: „O suferinţă ca a d-tale? Nu, d-ta poţĭ avea dreptŭ, aicĭ însĕ nu!" şi-mĭ întorse spatele uitându-se pe ferĕstră, ca şi când m'ar condamna pe mine şi iubirea mea. Şi aceste tóte trebuia sĕ le înghitŭ.

„Astfelŭ dér trebui sĕ mĕ supunŭ sorţii, şi încă mai multŭ, elŭ stărui ca în diminéţa următóre, înainte de ce s'ar trezi Margareta, sĕ plecŭ fără rĕmasŭ bunŭ, fără de-a o mai vedé, ca şi când s'ar teme, că i-aşĭ răpi-o dinaintea nasului. Elŭ îmĭ ḑise, că obiecţiunile mele în casulŭ de faţă nu-mĭ vorŭ folosi nimicŭ şi că elŭ îi va lămuri plecarea mea.

„Dér unŭ actŭ de rĕsbunare totuşĭ mi-am permisŭ. La cântatulŭ cocoşilorŭ în diminéţa următóre, cântai încă odată la ferésta deşchisă a chiliei mele: „*Io ti lascio, o cara, adio!*" şi fiindcă Margareta locuia tocmai de-asupra mea, sigurŭ se va fi deşteptatŭ şi mĕ va fi înţelesŭ.

„Mai multe n'am de a-ţĭ spune, decâtŭ că am ajunsŭ în Lindau, fără de a sci cum, şi acum îmĭ i-au drumulŭ directŭ cătră Nordŭ, pe când din contră ea pleacă cătră Sudŭ! Crudă sórte! Plânge-mĕ şi tu şi scrie-mĭ curêndŭ, adreséză-mĭ acasă scrisórea, unde grăbescŭ fără întârḑiere. Alŭ tĕu Lotar".

Wolf lui Lotar.

B—d, ...Septemvre 18...

„Scumpe Lotar!

„Nu, o fericire obrasnică, ca a ta, nu mai póte esista. Te amorezezĭ în cea mai frumósă fetiţă de sub sóre, şi tatălŭ ei în locŭ de-a te arunca pe trepte în josŭ pentru îndrăsnéla ta de-ai face o asemenea propunere, îţĭ concede, ca după treĭ anĭ sĕ te presenţĭ érăşĭ! Şi tu nicĭ cu atâta nu te îndestulescĭ, şi te plângĭ „de crudă sórte!"

„Pe barba profetului! pe a mea proprie, ce-ţĭ închipuescĭ tu? Credĭ că

când și unde sĕ convenimŭ. Despre domnii confrațĭ credŭ tare, că nu se vorŭ retrage dela o causă așa măréță.

Unŭ preotŭ.

DIN AFARĂ.

Apropierea între Francia și Italia.

Oposiția italiană se silesce din ḑi în ḑi totŭ mai multŭ a dovedi apropierea dintre Francia și Italia. Vênătorii francesĭ, carĭ au mersŭ în Italia, au fostŭ primițĭ pretutindenĭ cu celŭ mai mare entusiasmŭ. Generalulŭ Pellena, președintele reuniunei vênătorilorŭ italianĭ, a visitatŭ pe Francesĭ în Doney, cu care ocasiă n'au lipsitŭ manifestațiile de simpatiă reciprocă între cele două națiunĭ. Regele *Umberto* sĕ fi declaratŭ cu ocasia acésta câtor-va vênătorĭ francesĭ, carĭ i-s'au presentatŭ, că Italia nicĭ-odată nu va uita, că Francia s'a luptatŭ cu ea totŭ pe acelașŭ câmpŭ pentru independența ei și că sentimentele acelea ce i-le nasce amintirea timpurilorŭ trecute nicĭ-odată nu vorŭ lipsi din inimile Italienilorŭ.

Rochefort despre boulangismŭ.

Ca și Boulanger, s'a esprimatŭ asupra boulangismului și soțulŭ sĕu de principii Rochefort, care a declaratŭ înaintea unui corespondentŭ alŭ fóiei „XIX Siècle", că elŭ consideră boulangismulŭ de aprópe mortŭ séu celŭ puținŭ decimatŭ. Boulangismulŭ, ḑise Rochefort, a făcutŭ greșéla, că s'a amestecatŭ la alegerile comunale din Parisŭ. Eu și Boulanger vomŭ refusa amnestia, dér la casŭ de rĕsboiu Boulanger se va reîntórce în patriă și poporulŭ s'ar simți pré fericitŭ, când l'ar vedea pe elŭ în fruntea afacerilorŭ statului. Momentulŭ acesta póte sĕ urmeze în orĭ ce ḑi. Rochefort a mai declaratŭ, că elŭ scie din isvorŭ sigurŭ, că între Rusia și Germania s'a întêmplatŭ o apropiere. Câtŭ va ține prietinia asta, și câtŭ e de cóptă se va dovedi în curêndŭ.

Rușii din Bulgaria sub protecția francesă.

Fóiei rusescĭ „Moskovskja Vjedomosti" i-se scrie din Berlinŭ, că guvernulŭ rusŭ, din considerațiunea, că consululŭ germanŭ din Bulgaria nu spriijinesce în de-ajunsŭ interesele supușilorŭ rușĭ, are de gând sĕ-i scótă de sub protecția lui și sĕ-i pună sub imediata protecțiune a consulului francesŭ. Scirea acésta a produsŭ sensațiă în cercurile politice din Berlinŭ și Viena, unde nu se scie nimicŭ despre o asemenea hotărîre a guvernului din Petersburgŭ, ḑice „Nordd. Alg. Ztg".

Procesulŭ Panița.

In ședința dela 27 Maiu apĕrătorii lui Panița au luatŭ cuvêntulŭ. Advocatulŭ Voultcheff a combătutŭ teoria procurorului, după care militarii nu se cuvine sĕ ia parte la revoluțiile politice. Procurorulŭ însĕ în replica sa a ḑisŭ, că interpretarea lui Voultchef este greșită, și că se vede nevoitŭ a'șĭ începe de nou rechisitorulŭ.

Căpitanulŭ Gouseleff, apĕrătorulŭ locotenentului Rizotf, a susținutŭ, că clientulŭ sĕu nu cunósce caracterulŭ afacerii, în care este amestecatŭ, și că era sub influența beției când s'a dusŭ sĕ'șĭ ia pistolulŭ.

Inainte de a se începe desbaterile, Panița și-a esprimatŭ dorința, ca judecătorii sĕ'șĭ amintéscă, că nicĭ unulŭ dintre acusațĭ nu e asociatulŭ sĕu și că nicĭ unulŭ dintre conspiratorĭ nu este între cei de fața.

In acusa sa, procurorulŭ declară, că conformŭ articulului 704 din legea militară, va espune numai faptele și va cere pedepsirea după lege. Citéză apoi scrisorile schimbate între Iacobsohn și Kalubkov; nu admite însĕ, că Panița ar fi avutŭ de gândŭ sĕ asasineze pe principele orĭ pe alt-cineva. De asemenea elŭ nu admite, că Țarulŭ séu Hitrovo ar fi avutŭ cunoscință despre unŭ asemenea proiectŭ, pentru-că nu esistă nicĭ o probă, prin care s'ar puté dovedi acésta, afară de actele lui Iacobsohn, secretarulŭ ministrului Rusiei. Citează apoi paragrafii din legea penală otomană, în care se prevede pedépsa cu mórte; ér pentru ofițerii, carĭ au luatŭ parte cu Panița, conformŭ articulului 11 din legea militară, o pedépsă cu închisóre dela 1—15 anĭ în sensulŭ legei penale otomane. Arnaudoff și locotenentulŭ Rizoff suntŭ inculpațĭ de tentativă, deórece erau cu Panița în nóptea de 11 Ianuarie. Kalubkov e vinovatŭ pentru-că a pregătitŭ afacerea, ér Kessimoff e vinovatŭ pentru-că a făcutŭ amintire în scrisórea sa către Zankov de scirea, după care elŭ ar fi aflatŭ, că Panița voesce sĕ pună mâna pe elŭ la gară.

In sfîrșitŭ, procurorulŭ consideră pe Rizoff de civilŭ, pe Nojaroff, Ablansky și pe locotenentulŭ Stamenoff de inocențĭ și'șĭ retrage acusațiile în contra lorŭ, lăsândŭ tribunalului sarcina de-a decide asupra lorŭ. Procurorulŭ apoi a cerutŭ aplicarea articulilorŭ din codulŭ penalŭ otomanŭ, prevĕḑêndŭ *pedépsa cu mórte pentru Panița, pentru Arnaudoff o pedépsă mai puținŭ grea, pentru sublocotenentulŭ Rizoff 15 anĭ arestŭ.*

In decursulŭ ședinței a 7-a, Panița a declaratŭ, că ar fi fostŭ trimisŭ în Macedonia chiar de guvernulŭ bulgarŭ, ca sĕ facă agitații. In ședința următóre acesteia, președintele a opritŭ cetirea unei scrisorĭ privitóre la afacerea acésta, ér Panița a protestatŭ energicŭ în potriva arbitrarietății președintelui.

Manifestațiĭ alsațiane pentru Franța.

Președintele republicei francese, d-lŭ Carnot, în călĕtoria sa prin țéră, a primitŭ în Besançon din partea reuniunei Alsațiunilorŭ - Lorenilorŭ unŭ buchetŭ de florĭ, care forma tricolorulŭ francesŭ înfășuratŭ în zăbranicŭ (crepŭ) de doliu. D-na Schiedenheim rosti o vorbire, în care accentuă devotamentulŭ Alsațianilorŭ-Lorenilorŭ pentru Franța și ḑise, că acésta le dă lorŭ scutŭ sub cele trei colorĭ, pentru care ei vréu sĕ trăiască séu sĕ móră. D-lŭ Carnot rĕspunse, că e adêncŭ mișcatŭ de acéstă atitudine, și adause, că cunósce sentimentele adevĕrate francese ale Alsațianilorŭ-Lotaringienilorŭ.

In Belfort, d-lŭ Carnot a fostŭ întêmpinatŭ de mai multe mii de Alsațianĭ, carĭ veniseră prin Elveția pentru a asista la serbările de primire. Primarulŭ orașului a reamintitŭ în vorbirea sa rolulŭ Berfortului în timpulŭ apĕrărei naționale. A arĕtatŭ apoi nevoile orașului, care trebue sĕ fiă mĕritŭ pentru a face locŭ industrielorŭ nou aduse de către frații din Alsația-Lorena. D-lŭ Carnot a rĕspunsŭ, că cu mare emoțiune a trecutŭ înaintea Belfortului, căcĭ este cu neputință a străbate aci fără a fi cuprinsŭ de unŭ sentimentŭ patrioticŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Visitațiune canonică. Cetimŭ în „Luminătorulŭ." In Joia trecută (Inălțarea Domnului) Pré S. Sa D-lŭ episcopŭ alŭ Aradului a cercetatŭ comuna Jadani, unde Pré S. Sa a celebratŭ liturgia, a rostitŭ o cuvêntare adêncŭ pĕtrunḑĕtóre în inima poporului, apoi a condusŭ lithia la câmpŭ, unde s'au sfințitŭ grânele și livedile. Mângâierea poporului este nemărginită. După améḑĭ în aceeașĭ ḑi, Pré S. Sa ajungêndŭ în Vinga, a celebratŭ vecernia, apoi a făcutŭ mai multe visite în orașŭ, după astea apoi Pré S. Sa s'a reîntorsŭ la Aradŭ. Progama visitațiunei canonice, pe carea o va face Pré S. Sa D-lŭ episcopŭ alŭ Aradului în sĕrbătorile de Rusale, este următórea: In ḑiua primă a sĕrbătorilorŭ Pré S. Sa sosesce cu trenulŭ dela Aradŭ la 9 óre a. m. la gara Timișórei, pentru d'a celebra liturgia în Mehala. După prânḑŭ Pré S. Sa plécă la Beregsĕu, unde va celebra vecernia. In ḑiua 2-a de Rusale P. S. Sa va merge la Bobda (utrenia) la Sânt.-Mihaiul-Românŭ (liturgia); vecernea în Utfinĭ. In ḑiua 3-a utrenia în Șagŭ, liturgia în Partia, și după prânḑŭ reîntórcerea la Aradŭ.

***

Nou pămêntŭ bisericescŭ. Comuna bisericéscă Fiscuta a cumpĕratŭ ḑilele trecute unŭ optariu de sessiune de pămêntŭ cu prețulŭ de 500 fl. și cu menițiunea, ca după timpŭ acestŭ pămêntŭ, și celŭ ce se va mai puté cumpĕra de aci înainte, sĕ servéscă de basă și mijlocŭ la asigurarea și ameliorarea dotațiunei preotului și învĕțătorului nostru de acolo. Astfelŭ vedemŭ, că ideia investirii averii bisericescĭ în pĕmênturĭ devine totŭ mai adoptată în sinulŭ poporului nostru, ḑice „B. și S."

***

Musica Română. Profesorulŭ de musică d-lŭ Ioanŭ Vidu din Lugoșiu a înavuțitŭ literatura nóstră musicală cu o nouă piesă întitulată *„Rĕsunetŭ de la Crișiana"*, pentru corŭ mixtŭ. Acéstă composițiune, din motive curatŭ românescĭ, conține arii de totŭ drăgălașe, éră armonia este peste mĕsură succésă.

***

Bisericĭ nouĕ. Pentru comuna Alibunarĭ se plănuesce edificarea unei bisericĭ nouĕ gr. or. române în dimensiunĭ marĭ și imposante. Reconstruirea și adoptarea ruinatei bisericĭ din Ofcea, carea e cea mai depărtată comună din unghiulŭ sud-vesticŭ alŭ Bănatului, situată lângă Dunăre între gurile Timișului și a Tisei, aprópe față în față cu Belgradulŭ Serbiei, s'a încredințatŭ d-lui architectŭ Adrianŭ Diaconŭ.

***

Convocare. Reuniuna învĕțătorilorŭ române gr. or. ca despărțĕmêntŭ tractualŭ din protopresbiteratulŭ Făgărașului își va ține a doua adunare generală la *21 și 22 Maiu st. v.*, adecă a doua și a treia ḑi de Rosalii în Făgărașŭ, la care prin acésta suntŭ învitațĭ toțĭ membri, cum și alțĭ amicĭ ai Reuniunei. Cu ocasiunea acésta Reuniunea va arangia a treia ḑi de Rosalii și o *representațiune teatrală* urmată de petrecere cu jocŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra. Intrarea: loculŭ 1 de persónă 70 cr., apoi 50, 30, ér pe galeriă 20 cr. Suprasolvirile se vorŭ chita publice.

***

Nenorocire. Vierulŭ Petŏ din Oradea-mare a împușcatŭ asupra unui câne, pe care'lŭ bănuise a fi turbatŭ; dér în locŭ sĕ nimeréscă cânele, nimerĭ o femeiă însărcinată, care murĭ imediatŭ.

***

Defraudare în teatrulŭ curții din Viena. Precum i-se telegrafiază lui „P. H.", șefulŭ orchestrei teatrului curții (Burgtheater) Wellitsch și dirigentulŭ orchestrei Wilke au fostŭ suspendațĭ din posturile lorŭ, fiind-că, precum se ḑice, au defraudatŭ banĭ încredințațĭ lorŭ.

Corespondența „Gaz. Trans."

Sĕsarmŭ (com. S.-Dobâca), Maiu 1890.

Stim. D-le Redactoră! Prin circularulŭ protopopescŭ dato 10 Maiu Nr.

---

tu eștĭ uniculŭ omŭ frumosŭ pe lume? Suntŭ încă destui mai altfelŭ decâtŭ tine! „Necoptŭ", te numi elŭ! Intr'adevĕrŭ bărbatulŭ acela prin pĕtrunderea lui și-a dobênditŭ stima mea, și eu gândescŭ, că atuncĭ, când vei fi deplinŭ tréz i-vei da dreptate. Că eu atuncĭ am dispărutŭ, am avutŭ temeiurĭ sigure. Intâiu, a ḑecea poruncă e aceea, ce'mĭ impune mai multŭ, și décă celelalte le-așĭ desconsidera mai multŭ séu mai puținŭ, acésta o susținŭ pe câtŭ mĕ vorŭ ajuta puterile, și o voiu susține-o cu tótă hotărîrea. Alŭ doilea, poțĭ mulțămi lui Dumneḑeu, că m'am dusŭ, pentru că de-ar fi căutatŭ Sudram a stórce dela mine o pĕrere despre maturitatea ta, atuncĭ la tótă întêmplarea ar fi sunatŭ sentința lui altcum, mai nefavorabilă pentru tine. Alŭ treilea și alŭ patrulea, am o antipatiă mare de a figura și eu ca părtașŭ, și totŭ lucrulŭ mi-ar fi fostŭ neplăcutŭ.

„Inainte de a-țĭ ocupa postulŭ, mĕ poțĭ cerceta aicĭ, și atuncĭ vomŭ vorbi despre fiitórea ta miresă. Wolf".

. . . .

Că Margareta auḑit'a cânteculŭ și înțeles'a pe cântărețŭ, cine ar fi putut'o scî? Cine ar fi putut'o vedé însĕ ridicându-șĭ capulŭ de pe perină, răḑimându-și'lŭ de mână și ascultândŭ sunetele dulcĭ ale lui Lotar, aceluia nu i-ar fi lipsitŭ rĕspunsulŭ la amêndoue întrebările. Cu o espresiune viuă urmărea ea tonurile ce cântărețulŭ sciŭ a le esprima în deosebite strofe. In cea dintâiu durerea, acțiunea unei durerĭ sufletescĭ, de care era cuprinsŭ. In a doua: reproșa „io ti lascio..... Blăstĕmŭ ursitei inimice, care ne desparte! Ora de adio a sositŭ!"

In a treia renunțarea: „Io ti lascio... așa a fostŭ sĕ fiă; Dumneḑeu ne apere pe amêndoi; plécă ferice".

Se sfĕrșise, ultimulŭ adio încetase, și Margareta acoperindu-șĭ fața plânse cu amarŭ.

Când Sudram târḑiu îi împărtăși, că Lotar din causa unorŭ împrejurărĭ neprevĕḑute, a plecatŭ, primi scirea ca adevĕrată și nu întrebă nimicŭ mai departe. Elŭ și-a luatŭ deja adio dela mine, își gândi ea, și era îndestulită, că o făcuse pe calea acésta și nu pe altă cale.

Ceva însĕ curiosŭ. Ea până acuma era îndatinată a vorbi cu tatălŭ ei despre totŭ ce i-se întêmpla, acum însĕ cu nicĭ unŭ cuvêntŭ nu aminti despre tînĕrulŭ cunoscutŭ și despre cânteculŭ sĕu de adio. Totŭ astfelŭ evita și artistulŭ de a vorbi despre cântărețŭ și cântecŭ.

Era destulŭ de esplicabilŭ, că o natură, ca a lui Lotar de Redner, sĕ-i deștepte lui Paulŭ Sudram puțină simpatiă. Artistulŭ, care avea o mare pĕtrundere și poseda o cunoscință de ómenĭ bogată, în curêndŭ sciŭ sĕ-i judece caracterulŭ junelui bărbatŭ, mai alesŭ că în casulŭ de față nu era lucru greu.

Elŭ recunoscŭ, că acesta, pe lângă alte însușirĭ vrednice, posede și strălucite talente musicale, care ilŭ scutiră pe Lotar în ochii lui Sudram de-a fi judecatŭ ca omŭ de rêndŭ.

Nobilu-i nume și favorabilele-i posesiunĭ însĕ nu furĕ luate în considerațiune de Sudram. Étă tînĕrulŭ, care cerŭ mâna Margaretei!

. . . .

Până aicĭ sufletulŭ ei fŭ ca o carte deschisă către acela, pe care cu o fanatică inspirațiune ilŭ iubea și stima. Dela început, elŭ î-i era totulŭ, acestŭ bunŭ și iubitorŭ tată, în a cărui apropiere nu a simțitŭ lipsă nicĭ de mamă, nicĭ de frațĭ, nicĭ de profesorĭ, séu prietine de jocŭ, pentru-că pentru dênsa elŭ suplinia pe toțĭ și tóte și de aceea îi era devotată cu tóte cugetele, faptele, obiceiurile și purtările ei.

Și acuma deodată interveni unŭ ce neesprimabilŭ între ei. Lucru străinŭ și rarŭ!

Și tocmai pentru-că străinŭ și rarŭ era, avŭ o influință deosebită în sufletulŭ tinerei fete.

Póte-că décă liberă și fără de rezervă ea ar fi vorbitŭ cu tatălŭ ei despre impresiunea ce i-o făcuse Lotar, acéstă impresiune, ca și tóte celelalte, ar fi trecutŭ nelăsândŭ în sufletulŭ ei urme. Ea póte ar fi esperiatŭ, că o ființă plăcută și însuflețitóre, o voce frumósă, cu o predare îndoioșĕtóre, nu suntŭ tocmai basele, pe carĭ se întemeiază statornicŭ fericirea vieții omenescĭ, și că se recere o cunoscință cu multŭ mai îndelungată a unui caracterŭ, de cum era cunoscința ei cu Lotar, pentru-ca sĕ pótă ḑice, că s'a împretinitŭ cu ideia, că tocmai dênsulŭ arŭ fi acela, cu care trebue sĕ se unéscă prin tóte legăturile neînfrânte.

Décă Margareta ar fi fostŭ o capa

166 s'a convocatŭ sinodulŭ preoțescŭ și reuniunea învĕțătorilorŭ din tractulŭ Cicou-Cristurŭ, diecesa Gherlei, pe 19 l. c. la conferință în parochia Sĕsarmŭ.

Sĕsarmulŭ e situatŭ la împreunarea Someșului-mare cu apa Bistriții. Călĕtorulŭ venindŭ pe calea lui Traianŭ de către Clușiu, trece totŭ prin comune, în carĭ vede câte 2 orĭ 3 bisericĭ, dintre carĭ de regulă cea mai desolată și aruncată în vre-unŭ capĕtŭ de satŭ orĭ pe vre-o rîpă este biserica românéscă. Când însĕ călĕtorulŭ se abate din aceea cale în direcția spre Năsĕudŭ, pe drumulŭ de pe malulŭ dreptŭ alŭ Someșului observă în Sĕsarmŭ o biserică, carea, mai alesŭ în urma reînoirei din anulŭ trecutŭ, oferă prin mărimea și frumseța sa esterióră, precum și prin pusețiunea sa de pe o dâlmă de lângă strada principală din mijloculŭ satului, unŭ prospectŭ de totŭ plăcutŭ. Acéstă biserică maiestósă e biserică românéscă și încă cea mai vechiă din cele nouĕ edificate dela 1848 încóce pe valea Someșului-mare. Ea este ca unŭ simbolŭ pentru călĕtorŭ, că intră într'unŭ ținutŭ curatŭ românescŭ, care de aicĭ începêndŭ și până în Bucovina posede așeḑĕminte de rugăciune și instrucțiune bune.

La terminulŭ amintitŭ, deși timpulŭ a fostŭ puținŭ favoritorŭ din causa ploilorŭ, toțĭ preoții din tractŭ s'au presentatŭ însĕ la conferință în Sĕsarmŭ. Agendele s'au îndeplinitŭ conformŭ programului. La 7 óre s'a începutŭ servițiulŭ divinŭ, la care a pontificatŭ M. On. D. protopopŭ și parochŭ alŭ Betleanului Gregoriu Pușcariu, asistatŭ de toțĭ preoții tractului. Corulŭ fù condusŭ de învĕțătorulŭ localŭ confesionalŭ Ioanŭ Mireșianu cu pruncii școlarĭ, carĭ au fostŭ acompaniațĭ și de ceilalțĭ învĕțătorĭ. Poporŭ a fostŭ multŭ, deși ḑi de lucru, căcĭ timpulŭ ploiosŭ ilŭ împedecase dela lucrulŭ câmpului. Ar fi de doritŭ însĕ, ca sinódele tractualĭ pentru a puté contribui în mĕsură mai mare la cultivarea poporului, sĕ nu se țină în ḑile de lucru, ci în sĕrbătorĭ. Părintele dela Pétra, A. Popŭ, prin predica sa despre fățăriă a insruatŭ fórte bine poporulŭ despre acestŭ vițiu modernŭ. După o scurtă vorbire a protopopului, terminândŭ cu biserica, s'a începutŭ la $8^1/_2$ óre esamenulŭ după care urmă imediatŭ ședința Reuniunei învĕțătorescĭ, despre decursulŭ, căreia celŭ competentŭ îșĭ va face la timpulŭ sĕu datorința. Către 11 óre terminându-se și acésta, urmă ședința conferinței preoțescĭ.

Președintele deschiḑêndŭ ședința, notarulŭ îșĭ ocupă loculŭ și conduce protocolulŭ.

1) Preotulŭ dela Caiane, G. Moldovanŭ, cetesce disertația sa despre influința creștinismului asupra poporelorŭ, ce pe lângă unele observărĭ făcute de notarulŭ tractului se ia spre sciință. 2) Președintele cetesce, prin părintele dela Chiuza St. Rebreanu, circularulŭ episcopescŭ privitorŭ la cestiunea, respective hotărîrea adusă față de Clrs. D-nŭ Dr. V. Lucaciu și o recomandă spre observare.*) 3) Presidiulŭ întrébă despre vițiile predominante de pe tertorulŭ acestui tractŭ. S'au raportatŭ câteva casurĭ de concubinatŭ, carĭ încă nu ar fi, décă autoritatea administrativă ar oferi promptŭ și fără șovăire sprijinul cerutŭ pentru delăturarea lorŭ. Preoții cu „fă bine" nu potŭ și nu vorŭ isprivi nimicŭ cu cei renitențĭ. Décă autoritățile politice vréu sĕ țină contŭ de moralitatea publică, trebue sĕ fiă consecuente și sĕ oferéscă ajutorulŭ lorŭ celorŭ ce ilŭ cerŭ. 4) Se notifică, cumcă averea fondului bibliotecei tractuale e de 20 fl. depușĭ la casa de pĕstrare din Betleanŭ. Se alege disertatorŭ Gavr. Mureșianŭ dela Spermeḑéu, ér predicatorŭ V. Olteanŭ, notarulŭ tractului. 6) Se hotăresce Pétra ca locŭ alŭ conferinței sinodale și reuniunei învĕț. următóre.

7) La „propunerĭ", unii dintre preoțĭ spunŭ, cumcă usurile banilorŭ biser. nu se potŭ incasa regulatŭ, apoi că în alte părțĭ nu suntŭ banĭ pentru a acoperi spesele bisericei și școlei; că plațile învĕțătorilorŭ suntŭ fórte neregulate, căcĭ décă neplătitorii suntŭ pemnorațĭ (zălogițĭ), érna dau ca pemnŭ sape și cósĕ, véra cojóce și sĕcurĭ, prin care anomaliă anevoiă se póte ajunge la ceva „Dómne ajută". Unŭ altŭ preotŭ după aceste espunerĭ aduce propunerea, că leacŭ la tóte aceste este punerea în praxă a preliminarielorŭ. Din aceste se vede limpede câtŭ venitŭ și ce spese are biserica și școla și décă nu ajunge la acoperirea tuturorŭ speselorŭ restulŭ, sĕ se facă repartițiă, care aprobată de oficiulŭ protopopescŭ sĕ se suștérnă la fisolgăbirĕu spre întărire cu îndrumarea, ca judele comunei respective, fiă elŭ jidovŭ séu orĭ și ce, sĕ'lŭ îndatoréscă cu solvirea în rate a învĕțătorului și a celorlalte spese. Acésta e o pretensiune dréptă, și administrațiunea civilă, care scie sĕ céră dela preotŭ câte și mai câte informațiunĭ, scie Dumneḑeu pentru ce scopŭ, trebue sĕ țină contŭ de ea.

In fine, că pentru desvoltarea gustului de cetitŭ la cărturarii dela sate, și mai alesŭ la învĕțătorĭ, carĭ simtŭ adêncŭ lipsa unorŭ asemenĭ mijlóce culturale, ar fi bine sĕ se prelimineze prețulŭ unei foi române, orĭ unde suntŭ banĭ sĕ se și prenumere din cassa bisericéscă-școl., mai alesŭ, că unde aceea are puține provente, se póte spera, că se va puté prenumĕra și cu prețŭ mai moderatŭ. In adevĕrŭ, mare ofertŭ și sacrificiu pe altarulŭ națiunei dela gazetarii noștri, carĭ după cum bine e sciutŭ, n'au nicĭ unŭ fondŭ pentru asigurarea lorŭ și a familielorŭ pentru ḑile de năpaste, ce fórte ușorŭ potŭ sĕ le viná. La asemenĭ lucrurĭ ar trebuì sĕ ne cugetămŭ mai seriosŭ. Este mai multŭ decâtŭ indiferentismŭ a nu se procura baremĭ în satele curatŭ românescĭ câte o fóiă. Ne cam place a sta a umbra exiomei: *„agere et pati"*, cu carea nu multŭ timpŭ ne vomŭ puté ferici. Mĭ-a statŭ de multŭ gândulŭ sĕ sulevezŭ cestiunea acésta, dér nu mai póte omulŭ ajunge la tóte cum voesce. — La tóte acestea nu se scie din ce considerațiunĭ nu s'a luatŭ nicĭ o decisiune meritoriă. S'a lăsatŭ totușĭ în buna chibzuință a fiă-căruia, că décă póte și voiesce sĕ facă, — *„qui potest capere capiat."*

Președintele după închiderea ședinței, din partea celorŭ presențĭ fù salutatŭ cu unŭ viu „sĕ trăéscă!" Parochulŭ localŭ, D-lŭ V. Mureșianŭ, a învitatŭ pe frații preoțĭ la prânḑŭ, sub decursulŭ căruia s'au ținutŭ și toastele îndatinate la astfelŭ de ocasiunĭ.

Ioanŭ Rebrenŭ,
preotŭ coop.

*) Cuprinsulŭ acelei hotărîrĭ ar fi de doritŭ sĕ se aducă la cunosciința publicului — Red.

Adunarea gen. ord. de primăvéră a comit. Brașovŭ

se va ține în 10 Iunie la 9 óre înainte de améḑĭ. Adunarea comitetului permanentŭ se va ține în 7 Iunie la 8 óre a. m.

Obiectele adunărei generale suntŭ: Raportulŭ vice-comitelui și alŭ președintelui sedriei orfanale. Publicarea articulilorŭ de legĭ sancționațĭ. Emisulŭ ministerului de interne relativŭ la noua formare a ministerului. Emisulŭ relativŭ la absolvarea din postŭ a comitelui supremŭ contelui Andreiu Bethlenŭ. Insciințarea domnului conte Andreiu Bethlenŭ relativă la denumirea sa de ministru de agricultură. Emisulŭ ministerului de interne relativŭ la fondulŭ pauperilorŭ. Emisulŭ ministerului de comerciu relativŭ la deschiderea uliței fântânei. Emisulŭ ministerului de finanțe relativŭ la comisiunea pentru reclamarea de contribuțiune. Emisulŭ ministerului de comerciu relativŭ la drumulŭ de ferŭ vicinalŭ. Adresa de mulțămire a societății drumului de fierŭ Brașovŭ—Treiscaune. Emisulŭ ministrului de interne relativŭ la statutulŭ pentru poliția de focŭ. Rațiociniulŭ pe 1889 alŭ comitatului și bilanțulŭ casei orfanale. Statutŭ pentru ținere de cânĭ. Propunere relativă la modificarea statutului pentru poliția de drumurĭ comitatense. Raportŭ despre podulŭ de peste Oltŭ între Bodŭ și Arpatak. Decisiune relativă la plata medicului de cercŭ în Feldióra. Catalogulŭ alegĕtorilorŭ de deputatŭ dietalŭ. Raportulŭ comisiunei administrative pe semestrulŭ trecutŭ. Raportulŭ despre spitalulŭ militarŭ. Decisiunile comisiunei disciplinare. Raportulŭ relativŭ la stabilirea sumei pentru rĕscumpĕrarea lucrului publicŭ. Raportŭ relativŭ la practicanții administrativĭ. Raporturĭ despre starea pădurilorŭ pe 1889. Raportă despre fondulŭ de pensiune alŭ amploiaților. Contractŭ relativŭ la grădina Fröbeliană din Crizbav. Representațiune relativă la deschiderea de farmaciă în Bodŭ. Raportŭ relativŭ la drumulŭ, care duce din Stupinĭ în drumulŭ către Feldióra. Pensionarea notarului Morres Ilyés din Zizinŭ. Pensionarea notarului Laurențiu Sirkanyer din Feldióra. Apelațiunĭ în contra alegerei antistielorŭ comunale și anume în comunele: Prejmerŭ, Satulungŭ, Feldióra, Crizbav și Rotbavŭ. Adresa de mulțămire a direcțiunei drumului de fierŭ Brașovŭ—Treiscaune. Formarea nouă a comisiunilorŭ de prăsirea vitelorŭ. Raportulŭ comisiunei esmise pentru esaminarea statutelorŭ despre poliția de focŭ în causa statutelorŭ comunale despre poliția de focŭ. Plătirea în rate a speselorŭ de cură după Szaboszlay Lajos din Brașovŭ. Socotelele comunalĭ. Schimbărĭ făcute în preliminariele bugetelorŭ comunale relative la următórele comune: Apața, Bacĭfalĕu, Brașovŭ-cetate, Feldióra, Satulungŭ, Rotbavŭ.

Decisiunile representanței orașului Brașovŭ: Relativŭ la nouă împărțire a teritorielorŭ de pădure și a personalului manipulantŭ, statutŭ despre edificare, susținerea postului de vice-fiscalŭ orășenescŭ cu apelațiunea lui Iosifŭ Pușcariu, relativŭ la taxele plătinde după părțile de locŭ perdute séu câștigate la regularea ulițelorŭ.

Decisiunile representațiunei Bodŭ relative: la retaxarea de arêndă; cumpĕrarea puscei de apă, apleoarea unui scritorŭ lângă notarŭ; esarendarea dreptului de vênatŭ pe calea învoirei și la împărțirea averei comunale.

Decisiunile comunei Feldióra relative: la adunare de banĭ după locurĭ, la concederea unei posesiunĭ comunale de 61 jugĕre lui Georgiu Streitferdt pentru producerea de napĭ de zacharŭ, și apelațiunea în contra acesteia dată de Ioanŭ Stanŭ, și esarendarea dreptului de morăritŭ. Dotațiunile făcute cercului superiorŭ în favorulŭ scólei de agronomiă din Feldióră.

Decisiunea comunei Măierușŭ relative la: Esarendarea băiei de piatră.

Decisiunea comunei St.-Petru relative la: Dotațiunea bisericei greco-orientalĭ.

Decisiunea comunei Rotbavŭ relative la: Inbunĕtățirea plăței de păzitorŭ de pădure.

Decisiunile comunei Rĕșnovŭ relative la: Statorirea intereselorŭ plătinde după capitale, la dotațiunea școlei agronomice din Feldióra și la relaxarea de arêndă,

Decisiunile comunei Codlea relative la: Vinderea de lemnŭ de ștejarŭ și la edificarea cancelariei pentru protopretorŭ.

Decisiunea comunei Vulcanŭ relative la: arendarea dreptului de crîșmăritŭ.

Decisiunea comunelorŭ cercului Săcele relative la: statorirea plăței veterinariului de cercŭ.

Decisiunile comunei Cernatŭ relative la: esarendarea localităței de neguțătoriă, la statorirea diurnelorŭ pentru notarŭ; remunerarea subjudelui Kapitany Márton; relasarea de arêndă; statorirea diurnelorŭ de cărăușiă și la elocarea capipitalui fondului pauperilorŭ.

Decisiunile comunei Satulungŭ relative la: Dotațiunea directorului scólei comunale; cumpĕrarea de realitățĭ; sistemisarea postului de controlorŭ, și la spesele cancelariei de telegrafŭ înființênde.

Decisiunea comunei Turcheșŭ relative la: Postulŭ de păzitorŭ de pădure. Cererea cancelistului de centru Carolŭ Gombos pentru remunerare. Diploma de móșă a Rosaliei Lotters din Feldióră. Adresele și notele altorŭ municipie. Cause urgente, carĭ arŭ întra în intervalŭ și suntŭ a se publica de comitetulŭ permanentŭ în modulŭ usitatŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ de coresp. biuroului din Pesta.)

Pesta, 30 Maiu. Fișpanulŭ comitatului Neutra, Szalavszky, a fostŭ numitŭ secretarŭ de statŭ în ministeriulŭ de interne.

Berlinŭ, 30 Maiu. Depeșĭ din Petersburgŭ arată ca apropiată retragerea lui Giers și ca succesorŭ numescŭ pe Lobanoff.

Parisŭ, 30 Maiu. Poliția a arestatŭ 15 tinerĭ rușĭ, la carĭ s'au găsitŭ bombe și alte materii esplosive. Se crede, că ei aveau de gândŭ sĕ facă o conjurațiă contra Țarului.

München, 30 Maiu. Duminecă apare apelulŭ nouei partide clericale moderate.

Belgradŭ, 30 Maiu. Intrĕ ministrulŭ de culte și între metropolitulŭ a isbucnitŭ unŭ conflictŭ din causa ocupării scaunului episcopescŭ alŭ Negotinului. Ministrulŭ de culte amenință cu demisiunea.

Necrologŭ.

Ni-se scrie din Sătmarŭ:

„Mica inteligință rom. din Sătmarŭ îndurase două perderĭ în sĕptĕmâna trecută.

Mercurĭ înmormêntarămŭ pe d. Mihailŭ Nicoară, jude la tribunalulŭ de aicĭ, fostŭ óre-când pretorŭ în comitatulŭ Bichișului, apoi jude la tribunalulŭ din B.-Giula, unŭ omŭ amicalŭ și umanŭ, tată alŭ dómnei Emilia Papp-Nicoară din Baia-mare, cunoscută ca o damă de înalte calitățĭ, și alŭ junelui advocatŭ dr. Corneliu Nicoară din Aradŭ.

Duminecă, apoi, petrecurămŭ la loculŭ de unde nu este reîntórcere pe dr. Ioanŭ Hubanŭ, advocatŭ și substitutŭ de notarŭ reg., mortŭ în flórea vieței, în etate de 32 anĭ. — Acesta era mândria nóstră a tuturora. Unŭ bărbatŭ tînĕrŭ, elegantŭ, talentatŭ și de spiritŭ, avêndŭ sciință profundă și maniere cuceritóre. Pe lângă aceste, seriosŭ și muncitorŭ.— Logoditŭ nu de multŭ cu d-ra Aurelia Papŭ din Bocsîgŭ, era aprópe de fericirea dorită, când fără milă ni-lŭ răpi sórtea invidiósă, lăsândŭ în doliu profundŭ pe venerații sĕi părințĭ, soră, frațĭ, mulțime de consângenĭ și amicĭ.

Scumpilorŭ adormițĭ sĕ le fiă țĕrîna ușóră și memoria bine-cuvêntată!"

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 30 Maiu st. n. 1890.

Bancnote romĕnescĭ	Cump.	9.28	Vênd.	9.31
Argintŭ românescŭ	„	9.23	„	9.28
Napoleon-d'orĭ	„	9.30	„	9.34
Lire turcescĭ	„	10.57	„	10.62
Imperialĭ	„	9.55	„	9.60
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	133.	„	134.
Mărcĭ germane	„	57.30	„	57.50

Discontulŭ 6- 8% pe anŭ.

Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

citate filosofică, atuncĭ ea altcum ar fi judecatŭ lucrulŭ. Ea însĕ în locŭ de a mai cugeta la aceste, îșĭ percurgea drumulŭ ei celŭ vechiu, tăinuindŭ acestŭ secretŭ, ce și mai departe îi rĕmase celŭ mai scumpŭ și mai însemnatŭ în viéța ei.

Așa de caracteristică este însĕ deosebirea, ce se nasce între anumite disposițiunĭ ale sufletului și între manifestarea lorŭ esterióră, între natura cea femeiască și între cea bărbătéscă, încâtŭ simțirile atâtŭ cele spirituale, câtŭ și cele corporale, Margareta și le scia înfrâna și abate, și pe când ea observa o schimbare deosebită în ființa tată-sĕu, adese 'i întêlnia o privire enigmatică, ce o făcea sĕ crédă, că o durere ascunsă'i umple sufletulŭ. Cele mai agere observărĭ însĕ ale lui nu putură descoperi în ea nicĭ cea mai mică schimbare. Ea era totŭ aceeașĭ — veselă și zimbitóre și câtŭ se póte mai caldă în espresiunea simțĕmintelorŭ ei copilărescĭ, ba încă mai devotată către elŭ ca până aicĭ. Și elŭ se încerca a se liniști și a-șĭ gândi, că îngrijirile lui au fostŭ fără basă, și înfricările lui rătăcite.

Astfelŭ trecea timpulŭ.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 29 Maiu st. n. 1890

Renta de aurŭ 4%	103.80
Renta de hârtiă 5%	99.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ	116.50
dto argintŭ	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113.40
Bonurĭ rurale ungare	89 —
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	127.—
Renta de hârtiă austriacă	89.10
Renta de argintŭ austriacă	89.95
Renta de aurŭ austriacă	109 55
Losurĭ din 1860	139.25
Acţiunile băncei austro-ungare	965.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	343.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	303.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.55
Napoleon-d'orĭ	9.34
Mărcĭ 100 împ. germane	$57.47^{1}/_{2}$
Londra 10 Livres sterlinge	117.—

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, şi în librăria **Nicolae Ciurcu.**

ABONAMENTE
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe şése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus	Tren de persóne
Viena	3.40	8.—	8.—	
Budapesta	9.20	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.18	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	1.51
	2.30	7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd	3.—	7.41	10.21	2.55
Rév	3.31	8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia	4.24	9.05	1.57	4.49
Huiedin	4.52	9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş		Tren de persóne	4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel	5.49		4.58	6.38
Cluşiu	6.02	10.35	5.26	6.56
	6.14	11.02		7.15
Apahida		11 23		7.48
Ghiriş	7.28	12.44		9.13
Cucerdea	7.52	1.27		10.04
Uióra		1.34		10.12
Vinţulŭ de susu		1.42		10.19
Aiud	8.21	2.07		10.45
Teiuşŭ	8.38	2.26		11.34
Crăciunelŭ		3.11		12.11
Blaşiu	9.18	3.24		12.29
Micăsasa		3.54		1.10
Copşa mică		4.09		1.30
Mediaşŭ	10.08	4.39		2.14
Elisabetopole	10.32	5.11		2.54
Sighişóra	11.07	5. 5		3.35
Haşfalĕu		6.12		4.07
Homorodŭ	12.31	7.32		5.54
Ágostonfalva		8.17		6.39
Apatia		8.37		7.13
Feldióra	1.20	9.06		7.45
Braşovŭ	1.40	9.45		8.32
	2.14			
	2.34			
Timişŭ	3.17			
Predealŭ	3.40			
Bucuresci	9.30			

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ acceleratŭ.	Tren de persóne
Bucuresci	7.35			
Predealŭ	12.50			
Timişŭ	1.19			
Braşovŭ	1.55			
	2.15	4.54		7.07
Feldióra	2.47	5.37		7.44
Apaţa		6.15		8.09
Ágostonfalva		6.43		8.29
Homorodŭ	3.56	7.31		9.07
Haşfalĕu		9.09		10.34
Sighişóra	5.28	9.33		10.20
Elisabetopole	5.57	10.02		11.09
Mediaşŭ	6.19	11.04		11.35
Copşa mică		11.24		12.19
		11.39		11.59
Micăsasa		11.57		12.15
Blaşiu	7.09	12.30		12.43
Crăciunelŭ		12.45		12.55
Teiuşu	7.42	1.13		1.07
Aiudŭ	8.05	2.28		2.11
Vinţulŭ de susŭ		2.48		2.33
Uióra		2.56		2.40
Cucerdea	8.32	3.14		2.46
Ghirişu	9.—	4.01		3.27
Apahida		5.28	Trenŭ mixtŭ.	4.47
Cluşiu	10.21	5.56		5.08
	10.41	6.45	8.—	5.32
Nădăşelŭ		7.06	8.36	
Gîhrbău		7.22	9.02	
Aghireşŭ		7.37	9.32	6.11
Stana		8.03	10.11	
B. Huiedin	11.54	8.24	10.51	6.43
Ciucia	12.24	9.04	12.16	7.12
Bucia		9.20	12.50	
Bratca		9.37	1.19	
Rév	1.03	9.55	2.—	7.51
Mezö-Telegd	1.29	10.20	3.04	8.17
Fugyi-Vásárheli		10.47	3.36	
Várad-Velencze		10.57	3.52	
Oradea-mare	1.54	11.04	4.03	8.42
	2.04	11.19	4.47	8.47
P. Ladány	3.20	1.19	7.30	10.08
Szolnok	5.—	3.31	11.51	11.51
Budapesta	7.15	6.30	9.55	1.55
Viena	1.40	1.40		7.15

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ		3.53	5.36
	2.17	4.29	6.06
Glogovaţu	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulişŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bĕrzava		6.23	7.57
Soborşinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăştia		11.—	11.39
Şibotŭ		11.29	12.01
Vinţulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiuşu	9.54	1.06	1.24

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.23
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicica	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborşinŭ	5.30	8.38	
Bĕrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulişu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaţ	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42	11.30	7.44
	9.20	12.05	
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşeni

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Haţegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Baniţa	11.50	3.53
Petroşeni	12.30	4.25

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	6.—
Sighişórá	8.56

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.30
Ţagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistriţa	11.—

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	3.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕşŭ-Ludoşŭ	9.25

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.05	4.35
Şeica mare	2.38	5.05
Lómneşŭ	3.22	5.46
Ocna	3.46	6.17
Sibiiu	4.18	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	9.10	9.50
Ocna	9.37	10.14
Lómneşŭ	10.05	10.40
Şeica mare	10.40	11.10
Copşa-mică	11.09	11.35

Cucerdea-Oşorheiu Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Miraşteu	5.21	12.36	6.08
Oşorheiu	5.40	12.55	6.27
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
	6.45	12.15	10.20
Miraşteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.31	2.02	12.06
Cheţa	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.